

Europos narkotikų ir narkomanijos
stebėsenos centras

*Europe Direct – tai paslauga, padésianti Jums rasti atsakymus į klausimus
apie Europos Sąjungą*

Informacija teikiama nemokamai telefonu:

00 800 6 7 8 9 10 11

Informaciją apie EMCDDA rasite interneto puslapyje <http://www.emcdda.eu.int>

Internetė yra daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą.

Ieškokite Europos serveryje <http://europa.eu.int>

Bibliografinę rodyklę rasite šio leidinio pabaigoje.

ISBN: 92-9168-189-X

© Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras, 2004

Kopijuoti ir dauginti leidžiama nurodžius šaltinį.

Printed in Belgium

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA) yra svarbiausias informacijos apie narkotikus centras Europos Sąjungoje (ES). Centro, kuris buvo įkurtas 1993 metais ir kurio būstinė yra Lisabonoje, uždavinys yra teikti ES ir valstybėms narėms objektyvią, patikimą ir palyginamąją informaciją, susijusią su narkotikais ir narkomanija. Tai viena iš decentralizuotų ES agentūrų.

Įrodymais pagrįsta informacija apie narkotikus — tai viena iš svarbiausių mūsų šiandien turimų priemonių, sprendžiant šią globalią problemą. Teikdamas tokio pobūdžio informaciją visoje ES, EMCDDA padeda politikos formuotojams, mokslininkams ir šios srities specialistams suprasti problemų kilimo priežastis ir rasti tinkamus jų sprendimo būdus.

Pagrindinis Centro uždavinys — dėti pastangas, kad Europoje pagerėtų informacijos apie narkotikus palyginimas ir būtų rasti būdai ir priemonės, kaip tai įgyvendinti. Iki šiol dėtų pastangų dėka šalys dabar gali pasižiūrėti, kaip jos atrodo platesniame Europos kontekste, ir spręsti bendras problemas ir uždavinius.

Svarbiausias narkotikų reiškinių bruožas yra jo kintanti ir dinamiška prigimtis, o EMCDDA pagrindinė užduotis — stebėti naujas tendencijas. Per pirmąjį savo veiklos dešimtmetį (1993–2003) Centras fiksavo, kaip keičiasi narkotikų problemos pobūdis bei šalių sprendimai ir politika. Per šį laikotarpį Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras ne tik nustatė esminius skirtumus, bet ir konstatavo naujai išryškėjusias visoms šalims bendras narkotikų vartojimo tendencijas ir modelius.

Pagrindinis darbas, numatytas Centro 2004–2006 metų darbo programoje, yra pateikti tikslų ir naujausių šios nuolat besikeičiančios padėties narkotikų srityje vaizdą. Nors jau pasiekta nemažai, daug dar lieka padaryti, kad būtų sukurtos tinkamos narkotikų stebėsenos priemonės ir kad visos šalys kalbėtų „viena kalba“ apie šį europinį ir globalų reiškinį.

Valdantieji organai

Pagrindinis sprendimus priimantis organas yra Valdančioji taryba, į kurios sudėtį įeina po vieną kiekvienos ES valstybės narės atstovą, du Komisijos atstovai ir du mokslininkai, kurie specializuojasi narkotikų srityje, ir yra paskirti Europos Parlamento jų ypatingos kvalifikacijos šioje srityje pagrindu, o taip pat tam tikras skaičius atstovų, turinčių stebėtojų teises, iš Norvegijos ir tarptautinių organizacijų.

Tokia iš nacionalinių atstovų sudaryta Valdančioji taryba užtikrina, kad Europos piliečiai yra visiškai atstovaujami EMCDDA priimant sprendimus. Jos pirmininkas ir jo pavaduotojas renkami trejų metų kadencijai.

EMCDDA mokslo klausimais padeda Mokslinis komitetas, kuris paskelbia savo nuomonę ir teikia pagalbą visais moksliniais klausimais, kuriuos Valdančioji taryba ar direktorius pateikia Moksliniam komitetui. Jo pirmininkas ir pavaduotojas yra renkami trejų metų kadencijai.

Pagrindiniai uždaviniai

EMCDDA, siekdamas savo tikslų, vykdo šiuos keturis pagrindinius uždavinius:

- esamų duomenų rinkimas ir analizė;
- duomenų palyginimo metodų pagerinimas;
- duomenų ir informacijos platinimas;
- bendradarbiavimas su ES institucijomis, tarptautiniais partneriais, taip pat su ES nepriklausančiomis valstybėmis.

EMCDDA renka, analizuoja ir platina daugiausiai šių sričių informaciją:

- narkotikų paklausa ir jos mažinimas;
- nacionalinės ir ES strategijos bei politika;
- tarptautinis bendradarbiavimas ir narkotikų pasiūlos geopolitika;
- prekybos narkotikais, psichotropinėmis medžiagomis ir prekursoriais kontrolė;
- narkotikų reiškinio padariniai valstybėms tiekėjoms, vartotojoms ir tranzito valstybėms.

Darbo organizavimas

Centro darbas susideda iš keturių pagrindinių programų, kurios apima:

- narkotikų situacijos stebėseną ir analizę;
- narkotikų problemos sprendimų stebėseną ir analizę;
- naujų sintetinių narkotikų stebėseną ir įvertinimą;
- nacionalinių ir ES strategijų ir politikos bei jų poveikio narkotikų situacijai stebėseną ir analizę.

Veikla šiose srityse paremta šiomis papildomomis programomis:

- Reitox koordinavimas (Europos narkotikų ir narkomanijos informacinis tinklas);
- komunikacija ir informacijos sklaida;
- informacinės technologijos;
- palaikymo paslaugos.

2004–2006 metų darbo programa

EMCDDA 2004–2006 metų darbo programa yra parengta, atsižvelgiant į naują politinį kontekstą ir pokyčius, susijusius su ES plėtra ir nauja ES narkotikų strategija bei veiksmų planu.

Pagrindinė veikla pagal šią trimetę darbo programą:

- duomenų stebėseną, analizę ir kokybės gerinimas;
- naujų narkotikų aptikimas ir duomenų apie juos rinkimas;
- teminių ir mokslinio pobūdžio ar politinių analizių vykdymas pagal naujai išskylančias tendencijas ir politinius interesus.

Vienas iš pagrindinių programos tikslų — sukurti išsamią kiekybinių ir kokybinių duomenų apie narkotikus saugojimo ir rinkimo bazę. Ši sistema padėtų saugoti Centro surinktas žinias apie narkotikų reiškinį ir sustiprintų Centro kaip patikimos ir palyginamos informacijos apie narkotikus saugyklos statusą ES po plėtos.

Visą darbo programą rasite internete adresu
<http://www.emcdda.eu.int>

Narkotikų situacija

Norint sukurti veiksmingą politikos priemonių ir veiksmų planą kovai prieš narkotikus pirmiausia reikia suprasti narkotikų problemos mastą ir prigimtį. Todėl EMCDDA didžiausią dėmesį skiria Europos narkotikų problemos stebėsenai ir analizei.

Patikimos, palyginamos ir naujausios informacijos rinkimas apie narkotikų vartojimą ir pasekmes — tai ir metodologinis, ir praktinis iššūkis Centrai. Todėl EMCDDA bendradarbiauja su nacionaliniais ekspertais ir siekia tobulinti reikalingas technines priemones ir infrastruktūrą, kad informacija būtų renkama tuo pačiu būdu visose šalyse. Šios priemonės padeda šalims kalbėti „viena kalba“ apie joms iškilusias problemas. Šios priemonės taip pat padeda visos ES politikos formuotojams identifikuoti pagrindinius klausimus ir imtis veiksmų bei įvertinti jų svarbą.

2004–2006 metų darbo programos prioritetinės sritys apima: duomenų kokybės gerinimas per pagrindinius indikatorius, duomenų rinkimo strategijų konsolidavimas ir tinkamas analitinis informacijos, kurią surinko EMCDDA arba jo partneriai, panaudojimas.

Pagrindiniai indikatoriai

EMCDDA informacijos sistemos pagrindas — penki pagrindiniai suderinti epidemiologiniai indikatoriai. Tai standartinės priemonės, leidžiančios rinkti ir skleisti palyginamąją informaciją apie narkotikus.

Indikatoriai apima šias sritis:

- narkotikų ir jų vartojimo paplitimas imant visą gyventojų skaičių;
- narkotikų paplitimas rizikos grupėse ir problematiški jų vartojimo būdai;
- su narkotikais susijusios užkrečiamosios ligos;
- mirtys, susijusios su narkotikais, ir narkomanų mirtingumas;
- gydymosi nuo narkotikų priklausomybės paklausa.

Šie indikatoriai Centrai padeda suprasti, koks yra narkotikų problemos mastas Europoje, ir vaidina svarbų vaidmenį, ieškant pagrįstų argumentų, kurie reikalingi efektyvių sprendimų priėmimui.

Žinių bazės pildymas

EMCDDA plečia savo žinių bazę, plėtodamas duomenų rinkimo strategijas naujose politiškai svarbiose srityse. Kai kuriose iš šių sričių esami duomenys jau yra patikimi, o kitose viskas priklauso nuo to, kokiame etape yra vykdomas projektas.

Šios sritys apima:

- su narkotikais susijusius nusikaltimus;
- narkotikų rinką ir galimybę jų įsigyti;
- jaunimą ir labiausiai pažeidžiamus visuomenės sluoksnius;
- socialinį atskyrimą dėl narkotikų vartojimo;
- narkotikų vartojimo būdus ir naujas tendencijas.

Centras taip pat peržiūri ir mokslinių tyrimų ataskaitas apie šias sritis, kad galėtų papildyti savo duomenų bazę.

Analizė, įvertinimas ir prognozė

Duomenų rinkimą pagrindžia noras laiku pateikti įrodymus tam tikros politikos rėmuose vykdomai metodologiškai pagrįstai narkotikų situacijos analizei. Siekdamas užtikrinti, kad turima duomenų bazė naudojama optimaliausiai, EMCDDA atlieka kiek įmanoma išsamesnes analizes, kad galėtų padėti formuoti politines priemones kovai su narkotikais.

Analizė apima:

- narkotikų naujų vartojimo tendencijų pasirodymą, jų poveikį ir pasekmes;
- narkotikų vartojimo mastą ir su tuo susijusių problemų rimtumą;
- narkotikų vartojimo būdų ir pasekmių santykius;
- rizikos ir apsaugos veiksnius, individualius ir socialinius veiksnius, rinkos ir ekonomikos problemas;
- epidemiologinius metodus, padedančius tobulinti narkomanijos problemos sprendimo veiksmingumą ir kitus veiksnius.

Sprendimai

Politikams ypač svarbu rasti veiksmingiausius sprendimus, norint sėkmingai spręsti narkotikų problemą. Todėl pagrindinis EMCDDA uždavinys yra stebėti ir analizuoti narkotikų problemos sprendimo būdus.

Viena iš pagrindinių Centro pareigų yra suteikti priėjimą prie savalaikės, įrodymais pagrįstos informacijos apie išėitis, rastas sveikatos, švietimo, socialinėje ir baudžiamojo teisingumo srityse. EMCDDA taip pat remia tyrimus ir užtikrina mokslinių žinių apie įgyvendintus sprendimus pateikimą, reikalingą politiniam ir praktiniam sprendimui priimti.

2004–2006 metų darbo programos prioritetinės sritys apima: naujų sprendimų ir jų krypčių analizę, informacijos apdorojimo sistemos plėtojimą ir geriausios patirties bei kokybės priežiūros priemonių gerinimą.

Pagrindiniai klausimai

EMCDDA stebi ir analizuoja sprendimų tinkamumą, prieinamumą ir kokybę narkomanijos prevencijos, gydymo, socialinės rehabilitacijos ir žalos sumažinimo srityse. Centras taip pat nagrinėja baudžiamojo teisingumo taikymą narkomanams.

Centras ypatingai didelį dėmesį skiria priemonėms, kurių tikslas:

- užkirsti kelią vaikams ir jaunimui pradėti vartoti narkotikus;
- neleisti pereiti nuo paprasto pabandymo iki nuolatinio narkotikų vartojimo;
- užkirsti kelią ir sumažinti narkotikų žalą ir mirtingumą, susijusį su jų vartojimu;
- padėti teistiesiems, vartojantiems narkotikus įkalinimo įstaigose ir už jos ribų;
- spręsti narkotikų vartojimo ir narkomanijos problemas;
- integruoti narkomanus į visuomenę;
- užkirsti kelią pinigų plovimui ir prekursorių neteisėtam panaudojimui.

Informacijos apdorojimas

EMCDDA savo darbo programose ypatingą dėmesį skiria narkotikų problemos sprendimo geriausiai patirčiai ir įvertinimui.

Informacijos pasikeitimo apie narkotikų paklausos mažinimo priemones sistema (*Exchange on Drug Demand Reduction Action – EDDRA*) specifiškiausias Centro duomenų apie geriausių patirtį rinkimo būdas. Ši daugiakalbė internetinė sistema pateikia išsamią informaciją apie daugelį įvertintų programų, vykdomų ES prevencijos, gydymo ir žalos sumažinimo srityse, taip pat palengvina keitimąsi profesinėmis žiniomis.

Paslaugų įvertinimą palengvina Centro įvertinimo instrumentų bankas (*Evaluation Instruments Bank – EIB*). Šis daugiakalbis dokumentų archyvas internete kaupia standartizuotus metodus ir priemones, kurias programų įvertinimui naudoja už jas atsakingi asmenys ir profesionalai.

Centras taip pat skelbia spausdintines ir elektronines gaires, kad padėtų gerinti projekto planavimą, stebėseną ir įvertinimą.

Analizė, geriausia patirtis ir kokybė

EMCDDA analizuoja ir aiškina platų sprendimo būdų pasirinkimą narkotikų srityje, kad galėtų politikos formuotojus ir specialistus nukreipti veiksmingiausio problemos sprendimo link.

Centras taip pat platina informaciją apie geriausių patirties ir kokybės užtikrinimą, kurių buvo pasiekta dėl griežto planavimo, sisteminio įgyvendinimo, atitinkamos stebėsenos ir įvertinimo bei patikimų mokslinių žinių.

Įgyvendindamas šias veiklos kryptis, Centras tikisi: padėti produktyviai ir visiems naudingai keistis informacija Europoje, išplėsti informaciją apie tinkamų sprendimų pasirinkimą, teikti gaires, kaip tinkamiausiai naudotis resursais ir įgūdžiais.

Naujų sintetinių narkotikų stebėseną

Nauji sintetiniai narkotikai gali sukelti, o ypač jaunimui, rimtų sveikatos sutrikimų ir saugumo problemų. EMCDDA vaidina svarbų vaidmenį identifikuojant ir įvertinant tokius narkotikus Europos Sąjungoje pagal bendrųjų veiksmų aktą, kurį 1997 m. priėmė Europos Sąjungos Taryba (1).

Bendrųjų veiksmų aktas, kuriame numatyta keistis informacija apie naujus sintetinius narkotikus, jų keliamo pavojaus įvertinimą ir kontrolę:

- įtvirtina „ankstyvo reagavimo sistemą“, kuri leidžia atpažinti naujus sintetinius narkotikus vos tik jie pasirodo bent vienoje ES valstybėje narėje;
- numato šių narkotikų keliamo pavojaus sveikatai ir socialinei situacijai įvertinimo mechanizmą;
- nustato sprendimo priėmimo dėl šių gaminių priskyrimo prie kontroliuojamų medžiagų visose ES valstybėse narėse procedūrą.

Ankstyvasis reagavimas

Ankstyvojo reagavimo signalas dėl naujų sintetinių narkotikų — tai pirmasis bendrųjų veiksmų akto taikymo etapas.

ES valstybės narės Europolo nacionalinis padalinys ir jos atstovas Reitox tinkle — nacionalinis narkotikų informacijos centras, nedelsiant praneša Europolui ir EMCDDA apie naujo sintetinio narkotiko pasirodymą Europos rinkoje, apie jo gamybą, prekybą ir vartojimą.

Pastarosios institucijos savo ruožtu iš karto informuoja Komisiją ir Londone įsikūrusią Europos vaistų įvertinimo agentūrą (EMA).

Galų gale EMCDDA ir Europolas pateikia ES Tarybai ataskaitą, kuria remiantis gali būti priimtas sprendimas imtis pavojaus įvertinimo procedūros.

Pavojų įvertinimas

Pavojų įvertinimas atliekamas vienos iš ES valstybių narių ar Europos Komisijos prašymu.

EMCDDA Mokslinis komitetas kartu su ES valstybių narių, Europos Komisijos, Europolo ir EMEA paskirtais ekspertais įvertina galimus naujų sintetinių narkotikų pavojus ir jo kontrolės padarinius.

Išvadų ataskaita, parengta atlikus pavojų įvertinimą, atiduodama ES Tarybos ir EK vertinimui ir tolesniems veiksams.

Jau buvo atliktas šių sintetinių narkotikų pavojų įvertinimas: MBDB, 4-MTA, GHB, ketaminas, PMMA, 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 ir TMA-2.

Sprendimo priėmimo procedūra

Taryba, remdamasi pavojų įvertinimo ataskaita, ir Europos Komisijos arba valstybės narės iniciatyva gali vieningai priimti sprendimą dėl sintetiniams narkotikams taikomų kontrolės priemonių ir baudžiamųjų sankcijų visose ES valstybėse narėse.

Bendrųjų veiksmų aktas suteikia ES lanksčias ir veiksmingas priemones kovai su naujais sintetiniams narkotikais ir jokia šio akto nuostata nedraudžia valstybei narei, jei pačiai nustačius naują sintetinį narkotiką, imtis jos manymu tinkamų nacionalinės kontrolės priemonių.

Bendrųjų veiksmų aktas taikomas tik tiems naujiems sintetiniams narkotikams, kurie dar nėra įtraukti į 1971 m. Jungtinių Tautų konvencijos dėl psichotropinių medžiagų priedėlius.

(¹) Remdamasi išoriniu įvertinimu, Europos Komisija parengė teisinę iniciatyvą, kad sustiprintų šio mechanizmo mastą ir veiksmingumą.

Nacionalinės ir ES narkotikų strategijos ir politika

Bėgant metams, EMCDDA tapo mokslo, praktikos ir politikos priemonių kovai su narkotikais jungiamąja grandimi. Tad Centro darbo pagrindiniai aspektai yra nacionalinių ir ES narkotikų strategijų ir politikos priemonių bei jų veiksmingumo stebėseną ir analizę.

Šioje srityje Centras, kovodamas su narkotikų problemomis, tiria teisinės, institucinės ir finansinės sistemas, įdiegtas nacionaliniu ir ES lygiu. Jis taip pat informuoja politikos formuotojus apie aktualiausius klausimus, remdamasis atliktais tyrimais ir analizėmis.

2004–2006 metų darbo programos prioritetinės sritys apima: kovai su narkotikais skirtų politikos priemonių stebėjimą, teisinės ir politinės analizės tobulinimą bei dalyvavimą įvertinant ES strategijas bei veiksmų planus narkotikų srityje.

Narkotikų problemą reglamentuojantys teisės aktai

EMCDDA kaupia svarbiausius aprašomuosius duomenis apie teisinius aktus, reglamentuojančius narkotikų problemą nacionaliniu ir ES lygiu. Europos teisinė duomenų apie narkotikus bazė (*European Legal Database on Drugs – ELDD*) yra būtina priemonė analizuojant šią informaciją.

EMCDDA interneto puslapyje galima rasti šį nemokamą viešą dokumentų archyvą, kuriame pateikiama informacija apie narkotikų problemą reglamentuojančius teisės aktus ES, Norvegijoje ir šalyse kandidatėse. Be to, šioje duomenų bazėje rasite originalius teisės aktų tekstus ir kiekvienos šalies duomenis, apibūdinančius jų juridinę situaciją ir pačias naujausias tendencijas.

Čia taip pat rasite išsamesnius palyginamuosius mokslinius ir politikos tyrimus apie įstatymus, susijusius su narkotikais, skirtus konkrečioms klausimams.

Strategijos ir veiksmų planai

Vis dažniau manoma, kad norint tinkamai kovoti su narkotikais, gyvybiškai būtinos yra nacionalinės narkotikų strategijos, veiksmų planai bei koordinavimo mechanizmai. Atidžiai viską stebėdamas, Centras atlieka palyginamuosius tyrimus apie strategijų tikslus, koordinavimą, įvertinimą, informaciją apie narkotikus ir politikos įgyvendinimą.

EMCDDA taip pat padeda stebėti Europos narkotikų strategijas bei veiksmų planus bei jų įgyvendinimą, teikdamas Europos Komisijai svarbią techninę pagalbą įvertinimo sistemų kūrimo srityje.

Vienas iš pagrindinių būdų, kaip Centras prisideda prie šio įvertinimo proceso yra veiksmų plano pradžioje pateikta pradinė ar „momentinė“ (*snapshot*) informacija apie narkotikų problemas situaciją ir įdiegtas politikos priemones. Ši informacija palyginama su tokio paties pobūdžio informacija, gauta pasibaigiant veiksmų planui — taip galima atsekti, kokios kryptys ir tendencijos išryškėjo per tą laikotarpį.

Įgyvendinamos politikos tyrimai

Informacija ir analizė yra du pagrindiniai elementai, nulemiantys sėkmingą kovos su narkotikais strategijų ir politikos įgyvendinimą. Todėl Centras siekia išnagrinėti bei aiškinti tam tikrame kontekste pastebėtas tendencijas bei kryptis, atlikdamas analitinius politikos tyrimus.

Šie tyrimai apima daugybę klausimų, iš kurių galima paminėti įstatymų, susijusių su narkotikais svarbiausius aspektus, viešąsias išlaidas, kovos su narkotikais strategijas ir koordinavimo mechanizmą, ES priemones kovai su narkotikais.

Centro atlikti tyrimai pateikia naujausią bendrą ir palyginamąjį (valstybių narių) politikos, skirtos kovai su narkotikais, vaizdą. Tai naudinga įvertinimo ir sprendimų priėmimo procedūroms.

Reitox

EMCDDA negalėtų gerai dirbti be Reitox — Europos narkotikų ir narkomanijos informacinio tinklo. Šis techniškai gerai išplėtotas tinklas — tai informacijos apie narkotikus Europoje rinkimo ir keitimosi ja infrastruktūra, sujungianti nacionalinius narkotikų informacinius centrus Europos Komisijoje, ES valstybėse narėse, Norvegijoje ir šalyse kandidatėse. Tai pagrindinė ašis, apie kurią sukasi Centro darbas.

EMCDDA ir Valdančiojoje taryboje bei Moksliniame komitete atstovaujamos valstybės narės lengvina Reitox tinklo veikimo procedūras ir atsako už duomenų kokybę ir pasiektus rezultatus.

2004–2006 metų darbo programos prioritetinės sritys apima: konsoliduotą ir pagerintą duomenų kaupimo kokybę ir informacijos pateikimo procesus bei kvietimus ir sukurtos sistemos tobulinimą po ES plėtros.

Narkotikų informaciniai centrai

Reitox nacionaliniai narkotikų informaciniai centrai atlieka dvigubą vaidmenį ir, keičiantis informacija, yra pagrindinė grandis tarp Centro ir šalių narių. Viena vertus, jie su šalies vyriausybės atsakomybe teikia Centrai informaciją apie narkotikus. Antra vertus, vadovaujami EMCDDA, šie centrai yra savotiški Reitox „ambasadoriai“ atitinkamose šalyse.

Kaip EMCDDA naudojami šių centrų informacija ir žiniomis, taip ir šie nacionaliniai narkotikų informaciniai centrai savo ruožtu naudojami atitinkamose šalyse narkotikų stebėsenos skyrių nacionalinių centrų surinktais duomenimis ir praktinėmis žiniomis.

Informacijos rinkimas ir perdavimas

Nacionaliniai narkotikų informacijos centrai pateikia EMCDDA – ES lygmens analizei atlikti reguliarią ataskaitą, kokybinę informaciją ir nacionalines metines ataskaitas apie pagrindines tendencijas ir kryptis narkotikų srityje jų šalyse. O savo šalyse šie nacionaliniai tinklai platina informaciją apie narkotikus visoje Europoje.

Reitox tinkle įdiegtos informacijos rinkimo struktūros ir procedūros suteikia galimybę nacionaliniams narkotikų informaciniais centrums perkelti elektroniniu pavidalu nacionalinius duomenis į Centro archyvavimo ir dokumentų paieškos bazę.

Informacijos kokybę didžiausia dalimi užtikrina sutartinės gairės ir duomenų rinkimo priemonės. EMCDDA įvertina visų tinklu gautų duomenų kokybę ir diskutuoja apie tai su kiekvienu nacionaliniu narkotikų informaciniu centru atskirai.

Gebėjimų stiprinimas

Kiekvienoje šalyje žinių lygis su narkotikais susijusiose srityse gali būti skirtingas. Todėl gebėjimų stiprinimo pratybos, pavyzdžiui, mokymai ar mainų programos, yra integruoti į Reitox programas. Tai reiškia, kad nacionaliniai narkotikų informaciniai centrai, mažiau specializuoti kokioje nors konkrečioje srityje, gali remtis didesnės patirties turinčių kolegų žiniomis. Be to, nacionaliniuose narkotikų informaciniuose centruose veikia darbo grupės, išmanančios kokią nors specifinę sritį, kurios rengia naujų indikatorių, pagrindinių duomenų bazių ir naujų darbo sričių koncepcijas.

Tinklo valdymas

EMCDDA, būdamas tinklo koordinatoriumi, nuolat organizuoja susitikimus su nacionalinių narkotikų informacinių centrų vadovais, kur aptariamos darbo gairės, keičiamasi nuomonėmis ir diskutuojama atskirų temų plėtojimo klausimais. Kasdienį Centro ir nacionalinių narkotikų informacijos centrų bendradarbiavimą palengvina Reitox vidinis tinklas – riboto priėjimo interneto svetainė – suteikiantis tinklo nariams galimybę keistis informacija ir dokumentais.

Aukštos kokybės informacijos tarnyba

EMCDDA deda visas pastangas, kad kokybiška informacija apie narkotikus ir narkomaniją būtų prieinama ES ir valstybėms narėms. Todėl komunikacijos ir informacijos sklaida yra dar viena iš pagrindinių Centro užduočių.

Centro pateikiama informacija yra pritaikyta įvairioms tikslinėms grupėms:

- politikos formuotojai ir jų patarėjai;
- praktikai ir profesionalai, dirbantys narkotikų srityje;
- mokslininkai, dirbantys narkotikų srityje.

Informacija pasiekia ir žiniasklaidos priemonės bei plačiąją visuomenę.

Naudodamasis aukštos kokybės daugiakalbėmis priemonėmis, Centras vis dažniau kreipiasi į Europos piliečius jų gimtąja kalba.

Visi produktai sukurti pagal įstaigos numatytą pavidalą.

Leidiniai

Įvairūs leidiniai — tai viena iš pagrindinių priemonių, kuria EMCDDA skleidžia informaciją apie rezultatus ir nuveiktus darbus. Dažniausiai tai yra metinės ataskaitos apie narkotikų reiškinį ir specializuoti moksliniai bei teminiai leidiniai, kurie yra skirstomi į keturias atskiras serijas. Išsamesnė informacija skelbiama kas du mėnesius išleidžiamame informaciniame naujienų biuletenyje ir informaciniuose pranešimuose apie politiką. Centras stengiasi, kad spausdinta ir internete pateikiama informacija būtų subalansuota ir viena kitą papildytų.

Interneto puslapis

EMCDDA tinklapis <http://www.emcdda.eu.int> — tai vartai į visą Centro turimą informaciją.

Naudodamasis naujausiomis technologijomis, EMCDDA stengiasi, kad besidomintys Centro veikla galėtų kuo greičiau rasti visą informaciją apie narkotikus. Pagrindiniai produktai EMCDDA tinklapyje yra išsamios metinės ataskaitos, leidiniai, kuriuos galima parsisiųsti, spaudos pranešimai, su narkotikais susijusios duomenų bazės, elektroninių žinių užsisakymo paslaugos, EMCDDA darbo programos ir partnerių organizacijų iš viso pasaulio adresų nuorodos.

Ryšiai su žiniasklaida

EMCDDA ryšių su žiniasklaida programa grindžiama dviem pagrindiniais principais: pirmiausia, pristatyti EMCDDA kaip pagrindinį informacijos apie narkotikų centrą Europoje ir, antra, pateikti žurnalistams kokybišką informaciją. Šioje srityje Centras stengiasi įtvirtinti glaudžius ryšius su žurnalistais, teikti informaciją, kuria nesunkiai galėtų naudotis žiniasklaida, ir stebėti spaudoje pasirodančią informaciją. EMCDDA tinklapyje naujienų ir žiniasklaidos (*News and media services*) skiltyje žurnalistai gali iš karto susipažinti su naujausiais pranešimais spaudai bei produktais.

Rinkodara

EMCDDA rinkodara susideda iš trijų dalių: dialogo su klientais, informacijos apie Centrą skleidimo ir informacijos paskirstymo. Bendravimas su klientų grupėmis, atliekant tyrimus, padeda Centrai geriau pritaikyti savo produktus prie vartotojų poreikių. Platus priemonių spektras — brošiūros, naujų produktų pristatymas ir viešieji ryšiai — supažindina su produktais, o geras informacijos paskirstymas užtikrina, kad tinkamas produktas pasieks klientus kiek įmanoma greičiau ir nedidelėmis sąnaudomis.

Renginiai

EMCDDA organizuoja aukšto lygio konferencijas politinės svarbos klausimais arba temomis, susijusiomis su savo darbo programomis. Tokie renginiai ypač vertingi, kadangi suteikia galimybę EMCDDA ir pagrindiniams subjektams, dirbantiems narkotikų srityje, pasidalinti patirtimi ir žiniomis, o pačiam Centrai — pristatyti savo veiklą.

Centras nacionalinių ir ES valdžios institucijų paslaugoms

Viena pagrindinių Centro užduočių — teikti informaciją nacionalinėms ir ES valdžios institucijoms, o pirmiausia politikos formuotojams ir jų patarėjams. Centras savo iniciatyva ir reaguodamas į prašymus teikia informaciją priimant sprendimus informacinių pranešimų ir paslaugų pagalba.

Informacinės technologijos ir palaikymo paslaugos

Informacinės technologijos

Informacinių technologijų (IT) grupė yra atsakinga už EMCDDA IT infrastruktūros plėtotę bei veikimą. Ji pateikia savo nuomonę įvairiems projektams ir tvarko internetines paslaugas bei duomenų bazes.

Palaikymo paslaugos

Palaikymo paslaugų grupė yra atsakinga už žmogiškuosius ir materialinius išteklius, finansų bei apskaitos valdymą, darbo organizavimą ir įvertinimą bei už dokumentus ir archyvus.

Dokumentacijos tarnyba prižiūri EMCDDA Dokumentų ir informacijos centrą, visiems atvirą specializuotą biblioteką, kurioje siūloma visapusė dokumentų kolekcija apie narkotikus. Naujų informacinių technologijų pagalba teikiama ir elektroninė informacijos paslauga, aprūpinanti informacija EMCDDA personalą bei išorinius vartotojus. Čia galima peržiūrėti bibliotekos katalogus, išorines duomenų bazes apie narkotikus bei periodinius leidinius internete.

Personalas ir biudžetas

2004–2006 metų darbo programos pradžioje EMCDDA dirbo apie 80 žmonių komanda iš visos Europos Sąjungos. Jiems vadovauja Direktorius, kurį siūlo Europos Komisija ir skiria Valdančioji taryba penkerių metų kadencijai, kuriai jis gali būti perrenkamas.

EMCDDA yra finansuojamas iš bendrojo ES biudžeto. Centro biudžetą priima Valdančioji taryba.

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras, 2004

Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (Pažintinė brošiūra)

Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras

ISBN 92-9168-189-X

2004 – 18 p. – 21 x 21 cm

Rua da Cruz de Santa Apolónia 23-25, 1149-045 Lisabona, Portugalija
Tel. (351) 218 11 30 00 • Faks. (351) 218 13 17 11
info@emcdda.eu.int • <http://www.emcdda.eu.int>

Leidinių biuras
Publications.eu.int

ISBN 92-9168-189-X

9 789291 681761